

Cultuur in Almere

Onze missie

Cultuur maakt ons tot wie wij zijn en tot wat wij zijn als stad. Onze cultuur verrijkt ons, spiegelt ons, omarmt ons. Het is belangrijk dat je dit voelt als Almeerder. Onze cultuur is van ons allemaal. Daarom willen wij dat cultuur voor alle Almeeders dichtbij en toegankelijk is.

Wij zien graag dat iedereen die dat wil, kan meedoen aan het culturele leven, zich creatief kan ontwikkelen en onze cultuur mede kan vormgeven. Als deelnemer of als vrijwilliger. Almere telt steeds meer jongeren én meer ouderen. Wij willen dat zij zich allemaal herkennen in het culturele aanbod en zich thuis voelen bij de culturele organisaties van de stad.

Om dit te bereiken heb je voldoende activiteiten en voorzieningen nodig die Almeeders aanspreken. Een brede, aantrekkelijke mix van culturele voorzieningen en activiteiten zorgt ervoor dat meer bewoners zich uitgenodigd voelen om mee te doen aan het sociale leven.

Op die manier kan cultuur de veerkracht van Almeeders vergroten en hun welbevinden versterken.

De vier waarden van cultuur

Autonoom artistieke waarde: Kunst laat ons lachen, huilen, prikkelt onze fantasie, inspireert ons en moedigt ons aan na te denken over onszelf en onze omgeving. Het geeft ons de mogelijkheid om op een creatieve manier uiting te geven aan onze gevoelens en gedachten.

Economische waarde: Cultuur is de motor van een bruisend stedelijk leven. Het maakt een stad aantrekkelijk zodat mensen en bedrijven zich in de stad willen vestigen. Dit levert meer werkgelegenheid op en zorgt voor meer bestedingen in winkels en horeca.

Maatschappelijke waarde: Cultuur zorgt voor ontmoeting en opent je hart en je hoofd voor wie anders denkt en doet dan jij. Meedoen aan het culturele leven draagt bij aan positieve gezondheid en vermindert gevoelens van eenzaamheid. Talentontwikkeling zorgt voor zelfvertrouwen en bevordert gelijke kansen voor iedereen.

Ruimtelijk-historische waarde: Culturele objecten, zoals gebouwen, monumenten en beeldende kunst, zijn sfeerbepalend voor de inrichting van onze stad en van ons landschap. Hoe zichtbaar cultuur is op straat, bepaalt voor een groot deel je beleving van een stad.

Cultuurkoers: Onze drie ambities voor 2040

Cultuur is voor alle Almeeders dichtbij

In 2040 bruist Almere van de culturele activiteiten voor iedereen; welke interesses, talenten of culturele achtergrond je ook hebt. Ons cultuuraanbod is inclusief, divers en toegankelijk voor iedereen. De stad telt veel culturele organisaties. In de stadsdelen zijn culturele plekken op loop- of fietsafstand bereikbaar. Elk stadsdeel heeft een eigen cultuurhuis. Voor alle levensfasen is er passend aanbod. Alle Almeerse kinderen maken voor, op en na school kennis met cultuur en krijgen de kans hun talenten te ontwikkelen.

Cultuur draagt bij aan gezonde groei van de stad

De gemeente financiert een aantal culturele organisaties die de funding vormen voor het culturele leven. Over ruim 15 jaar hebben we belangrijke culturele functies toegevoegd; er is dan een basis voor de stad. Met het oog op de gezonde en duurzame groei van Almere, zorgen wij ervoor dat net als in andere sectoren de cultuursector en het cultuurbudget meegroeien met de groei van de bevolking.

We maken slimme combinaties van culturele functies in bestaande gebouwen en houden bij nieuwbouw rekening met ruimte voor cultuur. Almere staat in 2040 bekend als dynamische, eigentijdse stad. Het culturele aanbod blijft zich doorlopend vernieuwen, passend bij de bevolkings-samenstelling en de ontwikkelingen in het culturele veld. In het centrum zijn veel (grootschalige) culturele voorzieningen en werk- en presenteeruimtes, en er vinden bijzondere evenementen plaats. Almeeders blijven door dit aanbod vaker in eigen stad om deel te nemen aan cultuur.

Cultuur geeft vorm aan onze identiteit

De geschiedenis van Almere, het erfgoed onder en boven de grond, en de tradities en gebruiken van al onze bewoners, vormen samen ons erfgoed. Kennis hiervan zorgt voor het gevoel thuis te horen in Almere. In 2040 komen inwoners steeds meer in aanraking met de bijzondere geschiedenis van de stad en zijn zij actief betrokken bij het onderhouden en beheren daarvan. Onze traditie van vooruitkijken zetten wij voort: de collectie vooruitstrevende architectuur laten we groeien door met lef te blijven bouwen. Over 15 jaar staat Almere landelijk bekend om haar unieke grootstedelijke voorzieningen, die zowel Almeeders als bezoekers van buitenaf trekken.

Cultuur 2025-2028

2025-2028: Cultuur is voor alle Almeerders dichtbij

Alle kinderen leren over cultuur: Wij blijven investeren in cultuurprogramma's voor de Almeerse scholen. Door schoolbibliotheken vergroten we het leesplezier. Daarnaast ondersteunen wij buitenschoolse cultuurlessen, zodat kinderen na schooltijd hun creatieve talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen.

In elk stadsdeel is cultuur te vinden: Cultuurhuis Buiten gaat open als aantrekkelijke culturele ontmoetingsplek. Om in de toekomst een cultuurhuis in Poort mogelijk te maken, onderzoeken we hoe we de culturele activiteiten in Poort kunnen stimuleren.

In ieder geval tot en met 2026 versterken we met rijksmiddelen de bibliotheken in Buiten, Poort en Hout.

We gebruiken de stad als podium: Wij stimuleren het gebruik van de openbare ruimte voor het produceren en presenteren van cultuur. Tegelijkertijd kunnen Almeerders genieten van de collectie Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte. In de komende periode zetten wij ons in voor een rijdend carillon, waarmee de stadsbeiaardiers de hele stad kunnen bedienen.

De Almeerse geschiedenis kan je overal in de stad vinden: Via tentoonstellingen, lezingen, lesprogramma's op scholen en andere activiteiten van het Erfgoedhuis, Stadsarchief Almere en andere partners kan je leren over de geschiedenis van Almere en ons erfgoed. Wij versterken de betrokkenheid van bewoners bij het Almeerse erfgoed, bijvoorbeeld bij de inrichting van archeologische vindplaatsen en door het organiseren van diverse erfgoeddagen. We willen dat er culturele evenementen komen op historische plekken.

2025-2028: Cultuur draagt bij aan gezonde groei van de stad

We houden een basis voor cultuur in Almere in stand: Het subsidiebudget Cultuur krimpt en daarom moeten we scherpe keuzes maken. Vanaf 2026 gaan we uit van een aantal vaste functies die de basis vormen van de Almeerse culturele sector, en die een cruciale platform- of verbindingsrol spelen voor de verschillende culturele initiatieven in de stad. Deze functies hebben als doel om te verbinden: dit zijn de plekken waar instellingen hun werk presenteren en waar mensen cultuur kunnen ontdekken. Het zijn ook plekken waar mensen elkaar ontmoeten en meedoen aan cultuur. We maken ook ruimte voor één stadsgezelschap en zorgen ervoor dat het aanbod van cultuureducatie kan landen in het onderwijs. Daarnaast blijven wij investeren in professionele culturele Almeerse instellingen die we meerjarig cofinancieren met medeoverheden. Deze partijen voelen zich verbonden met de Almeerse bewoners en spelen in op lokale of regionale thematiek. Ze bedienen verschillende leeftijdsgroepen, zorgen voor cultuur in de stadsdelen, en vertegenwoordigen verschillende onderdelen van de zogenoemde creatieve cyclus. Mochten er meer middelen voor cultuur beschikbaar komen, dan stellen we een regeling voor eenjarige subsidies in.

We laten het aanbod meeveranderen met de groei: Vernieuwing is belangrijk om het aanbod passend te houden bij de behoeften vanuit de stad. We moeten aandacht hebben voor nieuw publiek en ruimte maken voor eigentijdse disciplines. Zo blijven we ons aanbod 'meevernieuwen' met de veranderende stad. Een belangrijke taak om te blijven vernieuwen ligt bij het Cultuurfonds Almere en daarom werken we toe naar een grotere opdracht in de toekomst.

We ontwikkelen kaders voor structurele groei: We sorteren voor op toekomstige ontwikkelingen, die groei van de cultuursector mogelijk moeten maken. Bijvoorbeeld door voldoende budget te hebben voor culturele voorzieningen, en in nieuw te ontwikkelen gebieden ruimte voor cultuur mee te nemen.

Met cultuur versterken we de veerkracht van Almeerders: In lijn met landelijke ontwikkelingen verbinden we cultuur met welzijn, sport, onderwijs en zorg. Dit doen we om complexe maatschappelijke problemen aan te pakken, zoals armoede en eenzaamheid. Samen werken we aan het vergroten van het welbevinden van de bewoners en het versterken van de veerkracht van Almeerders. Daarbij speelt het Cultuurfonds Almere, als schakel met amateurkunst, ook een belangrijke rol.

2025-2028: Cultuur geeft vorm aan onze identiteit

We versterken de identiteit van Almere met aandacht voor geschiedenis, archeologie en erfgoed: Als we nieuwe archeologische vindplaatsen ontdekken, dan zorgen we ervoor dat deze plekken samen met bewoners herkenbaar en beleefbaar worden ingericht. We ontwikkelen de toolbox "Steentijdwildernis in Almere" door. Door het beter met elkaar verbinden van Almere van vroeger en Almere van nu, vergroten we het gemeenschapsgevoel van Almeerders.

Er komt een vervolg op Almere Verhalen: Het project Almere Verhalen krijgt een vervolg in het jubileumjaar 2026. Welke vorm de 5e editie krijgt, zijn we nog aan het onderzoeken. Daarin nemen we de uitkomsten van de evaluatie van de eerste vier edities mee.

We maken ruimte voor nieuwe kunstvormen die voortkomen uit jongerenculturen, zoals The Culture: Stedelijke gebieden zijn kraamkamers voor actuele en nieuwe kunstvormen, leefstijluitingen en jongerenculturen. Almere is bekend om haar 'pioniersgeest'. Passend bij onze identiteit willen we daarom blijven vernieuwen. Door aandacht te geven aan nieuwe culturele stromingen, willen we plek maken voor nieuwe kunstvormen die voortkomen uit jongerenculturen, zoals The Culture. We stimuleren bestaande culturele organisaties om deze kunstvormen te helpen groeien. Organisaties die dat willen kunnen op hun eigen wijze hier invulling aan geven, op een manier die bij hen past.

We willen onze bijzondere architectuur en objecten behouden: We blijven bovengronds erfgoed onderzoeken en inventariseren, en waar nodig beschermen middels de status van gemeentelijk monument of stadsgezicht. Om meer inzicht te hebben in ons cultureel erfgoed van Post 65 wijken, gaan we per wijk de cultuurhistorie in kaart brengen. We brengen onze architectuur onder de aandacht van inwoners en bezoekers door middel van audiotours.

Hoofdstuk Broedplaatsen

Broedplaatsen zijn een onmisbaar onderdeel van het culturele ecosysteem van een stad. Het zijn belangrijke plekken waar verschillende functies samenkomen en waar talenten kunnen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de sector. Almere streeft ernaar om met broedplaatsen verder te bouwen aan meer cultuur, werkgelegenheid en levendigheid.

Om de totstandkoming van broedplaatsen te stimuleren is gezamenlijke inzet nodig. We zetten in op gedeeld eigenaarschap en een overlegstructuur met alle stakeholders: afdelingen binnen de gemeente, de culturele en creatieve sector en vastgoedeigenaren en projectontwikkelaars. We onderzoeken de mogelijkheden voor budget.

We onderzoeken het benodigd aantal vierkante meters aan broedplaatsen dat er in een stad ter grootte van Almere in de aankomende jaren bij moet. We brengen in kaart welke mogelijke bestaande en nieuwe ruimtes en plekken in de stad ingezet kunnen worden als broedplaatsen.

We verkennen in samenwerking met programmateam Almere Centrum de mogelijkheid tot het aanstellen van een broedplaatsenloket voor de gehele stad, als schakel tussen kunstenaars, gemeenteafdelingen en vastgoedeigenaren. En de mogelijkheid tot het uitbreiden van de pilot informele werkmilieus in het centrum naar de gehele stad.

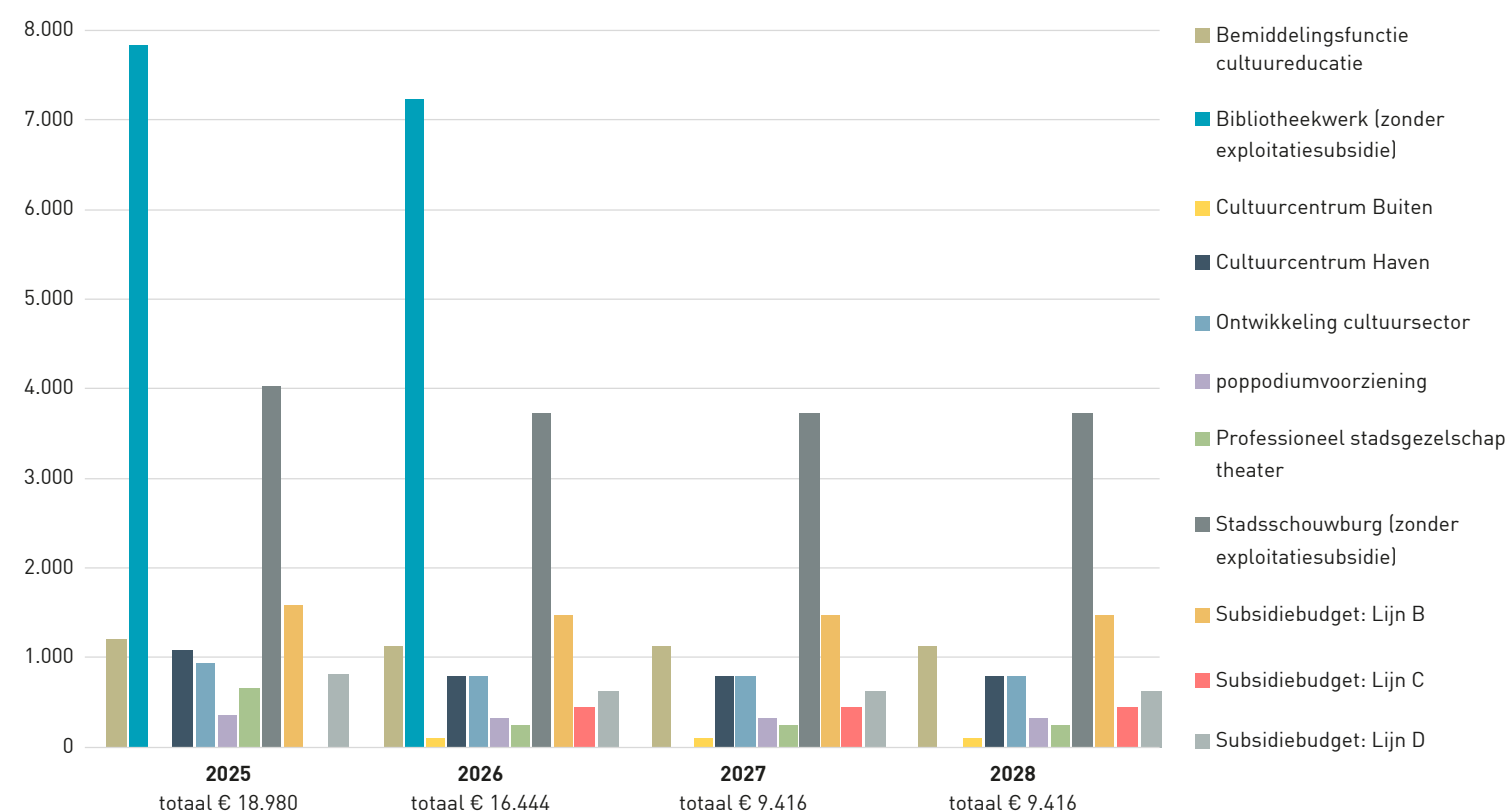
Hoofdstuk Beeldende Kunst in de Openbare ruimte

Stralend komen onze kunstwerken het meest tot hun recht. We geven daarom voorrang aan het beheer en onderhoud van onze huidige collectie boven het plaatsen van nieuwe kunstwerken. Dat betekent niet dat de collectie niet wordt uitgebreid: we zetten in op een betere spreiding over de stadsdelen. Als stip op de horizon streven we naar ten minste één iconisch werk als herkenningspunt voor ieder stadsdeel. Ook streven we naar het toevoegen van kunstkoepels. Zo zetten we beeldend kunstenaars in als de vormgevers van onze 'stad als podium'. Vernieuwing stimuleren we ook door te koersen op meer permanente plekken voor tijdelijk werk.

We gaan werken met vaste methodes voor het plaatsen van nieuwe werken. Dit is belangrijk voor een transparant en zorgvuldig proces. Daarin raadplegen we kunstenaars en betrokkenen. Dit draagt bij aan de verbinding met en de kwaliteit van het kunstwerk. We willen de connectie die bewoners hebben met de collectie versterken door het verhaal van de kunstwerken te vertellen.

Bij de groei van de stad moet ook de collectie meegroeien. We onderzoeken met welke financiële kaders we deze groei kunnen borgen. We voorkomen krimp van de collectie door kunstwerken zo veel mogelijk te verplaatsen in plaats van te verwijderen.

Totaal subsidiebudget (bedragen x € 1.000)

Toelichting financieel kader: een basis voor cultuur in Almere

In deze tabel is te lezen welke beleidskeuzes wij hebben gemaakt binnen het beschikbare cultuurbudget, verdeeld over vier lijnen;

Lijn A: Een meerjarige regeling die financiering borgt voor het culturele fundament.

- Bemiddelingsfunctie cultuureducatie
- Bibliotheekwerk (2026)
- Cultuurcentrum: Stadsdeel Buiten
- Cultuurcentrum: Stadsdeel Haven
- Ontwikkeling cultuursector: stimuleringsfonds, kennisontwikkeling en -deling voor makers en instellingen
- Popvoorziening
- Stadsgezelschap theater
- Stadsschouwburg en culturele huiskamer van de stad

Lijn B: Een meerjarige regeling die financiering borgt voor de culturele organisaties die meerjarig cofinanciering van een medeoverheid ontvangen.

Lijn C: Een meerjarige regeling die financiering borgt voor talentontwikkeling en muzikaleducatie.

Lijn D: Een éénjarige regeling voor overige culturele initiatieven uit de stad.